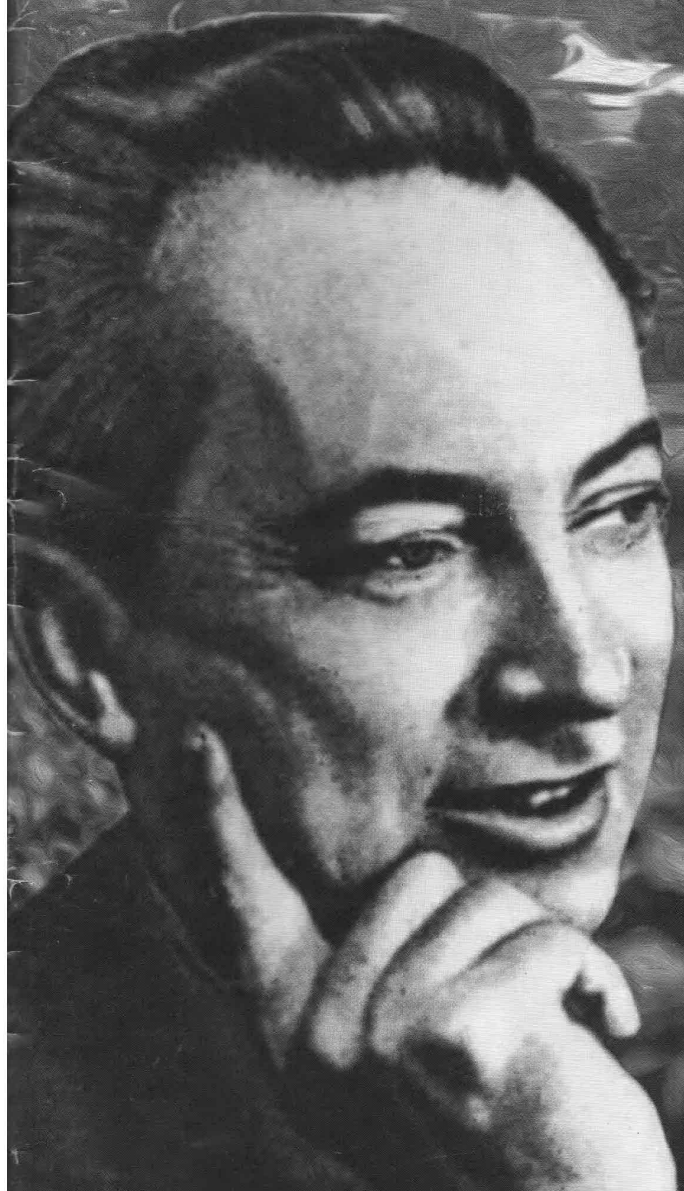

Українська мова і література

Передплатний
індекс 68838

№ 6, 2015

в школах України

Настя Грінченко:
становлення особистості
та формування життєвих
переконань

**Українське слово
у вимірах сьогодення**
Рекомендації з найскладніших
уживань та проблемного
правопису слів

«Формула героя»
сучасної дитячої прози

**Волонтерство як складник
формування активного
громадянина**
Соціальний тренінг

ДЕТАЛЬНІШЕ НА REDPRESA.UA

видавництво
**ПЕДАГОГІЧНА
ПРЕСА**
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДО 105-РІЧЧЯ ІВАНА НЕХОДИ

ЛІТО

Одцвіли кульбаби у гаю,
Облітають, мов пороша біла,
Нагадавши молодість мою,
Що давно так само облетіла.

Сонце піднялося у зеніт,
Запахом медвяним даль наліто...
Сад одцвівся.
Цвіт чи пустоцвіт?
Літо!
І в житті моєму літо.

Скоро змовкне пісня солов'я –
Осінь невмолимим попереду...
Мед бджола збирає.
Мед!
А я?
Чи у сотах повно буде меду?

Малеївка, 1956

КВІТАМ ПОТРІБНЕ СОНЦЕ

На Волинській гірці,
В Києві, над Дніпром,
Граються мирно діти,
Бризкає сміх сріблом...

Сонячні зайчики в кленах,
В півниках, що цвітуть...
Граються діти – завтра
Нашу продовжать путь!

Сонячні зайчики в квітах
І на шибках квартир...
Квітам – потрібне сонце.
Людям – потрібний мир!

Київ, 1958

Українська мова і література в школах України

ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ТА ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛ

№ 6 (146) ЧЕРВЕНЬ 2015

Видається з 1999 року. До січня 2012 р. журнал виходив під назвою «Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах». До січня 2014 р. журнал виходив під назвою «Українська мова й література в сучасній школі»

Внесено до Переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора педагогічних наук, затверджено Постановою Президії ВАК України від 22.12.2010 р. № 1 – 05/8

Свідоцтво про державну реєстрацію: серія KB № 20009 – 9809 P від 25. 06. 2013 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДІВП ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

Головний редактор – Станіслав Караман, доктор педагогічних наук, професор

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Олександр Авраменко, доцент	Галина Мазоха, доктор філологічних наук, професор
Зінаїда Бакум, доктор педагогічних наук, професор	Любов Мацько, академік НАПН України, професор
Микола Барахтян, кандидат педагогічних наук, доцент	Лідія Мамчур, доктор педагогічних наук, доцент
Алла Богуш, академік НАПН України, професор	Людмила Овсієнко, кандидат педагогічних наук, доцент
Олена Бондарева, доктор філологічних наук, професор	Віктор Огнев'юк, академік НАПН України, професор
Анатолій Висоцький, доктор філологічних наук, професор	Сергій Омельчук, доктор педагогічних наук, доцент
Валентина Векшина, учитель-методист	Марія Пентиліук, доктор педагогічних наук, професор
Ніна Голуб, доктор педагогічних наук, професор	Ірина Приліпко, кандидат філологічних наук, доцент
Катерина Городенська, доктор філологічних наук, професор	Володимир Різун, доктор філологічних наук, професор
Олена Горошкіна, доктор педагогічних наук, професор	Олександра Савченко, академік НАПН України, професор
Марія Греб, кандидат філологічних наук, доцент	Василь Нудний, методист
Анатолій Гуляк, доктор філологічних наук, професор	Григорій Семенюк, доктор філологічних наук, професор
Наталія Дика, кандидат педагогічних наук, доцент	Тетяна Симоненко, доктор педагогічних наук, професор
Тамара Донченко, доктор педагогічних наук, професор	Ольга Слоньовська, кандидат педагогічних наук, професор
Лідія Кавун, доктор філологічних наук, професор	Лариса Соловець, кандидат педагогічних наук, доцент
Ольга Копусь, доктор педагогічних наук, доцент	Микола Степаненко, доктор філологічних наук, професор
Галина Корицька, кандидат філологічних наук, доцент	Олександр Стишов, доктор філологічних наук, професор
Лідія Корякіна, учитель-методист	Зоя Шевченко, кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
Олена Котусенко, головний спеціаліст МОН України
з питань викладання української мови
та літератури і світової літератури	Галина Шелехова, кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
Олена Кулик, кандидат педагогічних наук, доцент	Неоніла Шинкарук, заслужений працівник освіти України

НАУКА – ШКОЛІ: МОВОЗНАВЧІ РОЗВІДКИ**Марина ЦЛИНА**

Структурно-семантичні особливості ідеонімії на позначення назв творів української художньої літератури для дітей

3

Ганна БЕЛЕНЬКА

Виховання у дітей пошани до матері засобами українського фольклору

8

ПОЕТИЧНА МОЗАІКА**Віра НОСЕНКО**

Біла вишиванка

Анастасія ПАСТУШЕНКО

Фонетичний вірш, або пієтетно про глухі звуки

11

НАУКА – ШКОЛІ: ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ РОЗВІДКИ**Ніпель КЛИМЕНКО, Ольга КАРАМАН**

Настя Грінченко: становлення особистості та формування життєвих переконань

12

ПОЕТИЧНА МОЗАІКА**Ірина КУЛИНИЧ**

На Чернечій горі

17

КОНСУЛЬТУС МОВОЗНАВЕЦЬ**Катерина ГОРОДЕНСЬКА**

Українське слово у вимірах сьогодення. Рекомендації з найскладніших уживань та проблемного правопису слів

18

НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКУ**Галина СТРОГАНОВА, Ганна КОЗЛОВСЬКА**

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій та Web-квестів на уроках української мови

23

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ПОШУКИ ВЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКІВ**Інна ХАНЧУК, Оксана ЯНКОВИЧ**

«Формула героя» сучасної дитячої прози

27

МЕТОДИЧНА МАЙСТЕРНЯ СЛОВЕСНИКА**Тамара ЯКОВЕНКО**

Уподібнення та спрощення приголосних звуків

Українська мова для студентів

1 курсу спеціальності

«Початкова освіта». Закінчення

32

Олена ГОЛИК.

Голос душі українського народу

Українська література, 9 клас

40

Наталія РОМАНІЧ

Українське весілля від давнини до сьогодення.

Весілля – один з провідних жанрів родинно-обрядової творчості.

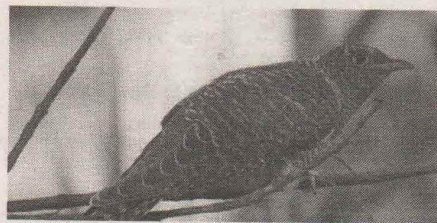
Українська література, 9 клас

44

Олена ДЕРКАЧ

Технологія особистих вражень аналізу художнього образу

Українська література, 11 клас

49

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА**Людмила ВОРНАЧЕВА,****Тетяна ПОЛУБЮК**

Волонтерство як складник формування активного громадянина.

Соціальний тренінг

53

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК СКЛАДНИК ФОРМУВАННЯ АКТИВНОГО ГРОМАДЯНИНА

Соціальний тренінг

Людмила **ВОРНАЧЕВА**, викладач кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка;
Тетяна **ПОЛУБЮК**, студентка 3 курсу спеціальності «Філологія (українська мова та література)» Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Мета: дати знання про волонтерську діяльність, благодійність і суспільно-громадську діяльність; формувати комунікативну компетентність, навички командної роботи, партнерства та планування благодійних заходів; розвинути пам'ять, увагу, уяву, мислення; сприяти вихованню в учнів громадянської освіченості та зрілості особистості, що визначається духовно-моральними якостями, ціннісними орієнтаціями та світоглядно-психологічними характеристиками особистості за допомогою залучення учнів старших класів до волонтерської діяльності.

Завдання:

1. Інформувати учасників проекту про волонтерську діяльність, благодійність і суспільно-громадську діяльність, командні ролі та «time management»;

2. Залучити учнів старших класів до волонтерської роботи як першого кроку до набуття лідерських та громадсько-суспільних якостей.

3. Формувати в учасників виховного проекту комунікативні компетентності.

4. Виховати в учнів почуття відповідальності, небайдужості, поваги й толерантності до інших.

Вік цільової аудиторії: 10 – 11 класи.

Час реалізації виховного проекту: 3 години.

Форма проведення виховного проекту: соціальний тренінг.

Програма реалізації проекту:

1. Визначити цільову аудиторію.
2. Ознайомлення з літературою.
3. Підготовка методичних матеріалів.
4. Підготовка вправ на знайомство.
5. Підготовка вправ для роботи в групах.
6. Підбір технічних засобів.
7. Розробити анкету для виявлення рівня знань учнів про волонтерство.
8. Розробити анкету зворотного зв'язку.
9. Аносування проекту-тренінгу.
10. Проведення анкетування з-поміж учасників (див. додаток 1).
11. Проведення тренінгу.

12. Підбиття підсумків (аналіз проведеної роботи).

Очікувані результати: учасники проекту отримують знання про волонтерську діяльність, благодійність і суспільно-громадську діяльність; навчаються працювати в команді та планувати благодійні заходи, які будуть реалізовані в майбутньому; відкривають для себе нові горизонти суспільно-громадської діяльності.

Обладнання: SMART-дошка, ПК, роздаткові матеріали, ручки, фломастери, папір-ватмани, папір А4 або блокноти за кількістю учасників.

ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНОГО ТРЕНІНГУ

I. Вступна частина. Правила спільної роботи.

Слово вчителя. Доброго дня усім присутнім. Тема нашого соціального тренінгу: «Волонтерство як складник формування активного громадянина». Сьогодні ми протягом 3 год будемо з вами плідно працювати. Ми дізнаємося, хто такий волонтер, якими є його обов'язки, спробуємо створити власні проекти та набудемо неоціненного досвіду, який нам знадобиться в подальшому.

Слово вчителя. Шановні учасники тренінгу. Пропонуємо для зручності нашої роботи ухвалити загальні правила: активність, взаємоповага, вислуховуємо і слухаємо, правило піднятої руки, правило запитання, правило «шматочка пирога». Чи є у когось доповнення і пропозиції? (ці правила тренер пише на дошці).

II. Основна частина.

Знайомство:

Слово вчителя. Перед тим, як розпочати нашу співпрацю, пропоную познайомитись один з одним для кращого розуміння та легкого спілкування.

Вправа 1. «Інтер'ю»

Мета вправи: розвивати увагу, пам'ять, сприяти формуванню комунікативних компетентностей через знайомство учасників заходу.

Час: до 20 хв. Кількість учасників: без обмежень. Матеріали: годинник, бейджі, фломас-

тери, папір. Особливі вимоги до приміщення: достатність простору для роботи в парах. Процедура: учасники стоять колом. Тренер пропонує кожному обрати незнайомого партнера (або, якщо всі незнайомі і вагаються обрати пару, проводить вправу «розрахунок на перший-другий»).

Учасники по черзі беруть один в одного інтерв'ю, щоб дізнатися про іншого, використовуючи такі запитання: «Як би ти хотів, щоб тебе сьогодні звали? 4 твої найкращі якості? 4 твої найгірші якості? Яка твоя мрія?» Далі кожен учасник з пари по черзі представляє іншого учасника всій групі й розповідає, про що зміг дізнатися. Після цього учасники тренінгу пишуть на бейджах свої імена.

Вправа 2. «Це чудово!».

Мета вправи: розвивати увагу, пам'ять, сприяти формуванню комунікативних компетентностей монологічного викладу.

Час: 5 хв. Кількість учасників: без обмежень. Матеріали: не потрібні. Особливі вимоги до приміщення: достатність простору для створення вільного півкола. Процедура: учасники стоять півколом, достатньо великим, щоб промовцям було зручно виступати. Тренер пропонує кожному по черзі вийти в центр півкола і розповісти про свої вподобання, таланти чи хобі (наприклад, «я люблю танцювати», «я вмю стрибати через калюжі» тощо). У відповідь на кожне таке висловлення всі, хто стоїть у півколі, повинні хором відповісти: «Це чудово!» і водночас піднести вгору великий палець.

Слово вчителя. Давайте поговоримо, хто ж такий волонтер?

Термін «**волонтер**» – у перекладі з англійської мови означає «доброволець». Волонтерами спочатку називали тих людей, які добровільно вступали на військову службу в деяких європейських країнах. Наразі від цього визначення залишилося тільки слово «добровільно».

Отже, волонтер – це людина, яка добровільно, не переслідуючи корисливих цілей, займається діяльністю на користь суспільства, не отримуючи за це грошової винагороди.

За належністю до певної організаційної структури волонтерів поділяють на дві умовні групи:

- ті, які працюють при різноманітних соціальних службах;
- волонтери громадських організацій.

Треба зауважити, якщо представники першої групи переважно самоідентифікують себе з поняттям «волонтери», то представники другої, зазвичай, так себе не називають (вони проводять соціальну роботу відповідно до обов'язків членів громадських організацій).

Відповідно до Загальної декларації волонтерів, яку прийнято на XI Конгресі Міжнародної

асоціації волонтерів 14 вересня 1990 року в Парижі, волонтерство – добровільна, активна, спільна або особиста участь громадянина в житті людських спільнот для реалізації його основних людських потреб та поліпшення якості життя, економічного і соціального розвитку.

Нині феномен волонтерства трактують як форму громадянської участі в суспільно-корисних справах, спосіб колективної взаємодії й ефективний механізм розв'язання актуальних соціально-педагогічних проблем.

Ознаки волонтерської роботи:

- відсутність фінансового прибутку або часткова фінансова винагорода;
- добровільний характер діяльності;
- принесена користь, яка поширюється не тільки на волонтера та його найближче оточення, а й на суспільство загалом.

Отже, волонтерську роботу може виконувати кожна людина, незалежно від культурних і етнічних особливостей, релігії, віку, статі, фізичного та матеріального становища, яка має високий рівень відповідальності, прагне вільно використовувати час, особистісні ресурси заради інших людей, не очікуючи винагороди.

Чи знаєте ви основні принципи волонтерської діяльності? Пропонуємо їх оприлюднити (*тренер-учитель разом із учасниками розглядають принципи по черзі й обговорюють*):

- альтруїзм (інтереси клієнтів виходять на перший план);
- безкорисливість (зацікавленість у відносинах між волонтером і клієнтом);
- гласність (відкритість волонтерської роботи для суспільного ознайомлення й обговорення);
- гуманізм (дотримання прав людини, вияв доброзичливості, толерантне ставлення волонтера до клієнта);
- добровільність (залучення до волонтерської роботи лише за бажанням);
- законність (відповідність волонтерської роботи прийнятому законодавству – законам України «Про благодійництво та благодійні організації», «Про волонтерський рух», «Про громадські об'єднання», «Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004–2008 роки», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» та ін.);
- милосердя (готовність волонтера допомогти людям через співчуття, людинолюбство);
- чуйність (вчасна допомога людині, яка потребує допомоги);
- самовідданість (пріоритетність інтересів клієнта і оптимізм у вирішенні життєвих ситуацій);
- співчуття (гуманне ставлення до клієнтів);
- партнерство (поважне ставлення один до одного).

Волонтерський рух – це рух щодо надання безкорисливої допомоги тим, хто її потребує.

Вправа 3. «Ідеальний волонтер»

Мета вправи: розширити знання учасників про якості, якими має володіти ідеальний волонтер та формувати навички командної роботи, сприяти вихованню позитивних якостей, необхідних для суспільно-громадської діяльності.

Час: до 25 хв. Кількість учасників: міні групи по 4 – 5 осіб. Матеріали: папір, ручки, фломастери, дошка. Особливі вимоги до приміщення: наявність дошки. Процедура: об'єднуємо учасників тренінгу у міні-групи і даємо завдання за допомогою запитань: «Якими якостями має володіти ідеальний волонтер? Що має робити волонтер?» Після цього учасники репрезентують свої напрацювання. На дошці записують ці якості. Учитель-тренер додає:

Слово вчителя. Якості волонтера:

- Соціальна активність – діяльність людини, спрямована на поліпшення соціуму, в якому вона існує. Виявляється у працелюбності, небайдужості до всього, що відбувається навколо.
 - Толерантність – повага до цінностей та гідності іншого.
 - Емпатія – здатність розуміти внутрішній світ іншої людини, проникати в її почуття, відгукуватися на них та співпереживати.
 - Альтруїзм – благо іншої людини більш важливе і значуще, ніж власне благо й особисті інтереси.
 - Моральна відповідальність – якість людини, що проявляється в розумінні наслідків своєї діяльності по відношенню до світу, природи, соціуму тощо.
 - Терпимість – вміння відкоригувати свої негативні емоції та почуття, спрямувавши їх у конструктивне русло для позитивної мотивації на подальшу співпрацю.
 - Комунікабельність – спілкуючись із клієнтом, маємо змогу дізнатися про його проблеми, очікування та надії.
- Слово вчителя.** Волонтерська діяльність здійснюється за такими напрямками:
- надання волонтерської допомоги для підтримки малозабезпечених, безробітних, багатодітних, бездомних, безпритульних, осіб, що потребують соціальної реабілітації;
 - здійснення догляду за хворими, інвалідами, самотніми, людьми похилого віку та іншими особами, які через свої фізичні, матеріальні чи інші особливості потребують підтримки та допомоги;
 - надання допомоги громадянам, які постраждали внаслідок стихійного лиха, екологічних, техногенних та інших катастроф, у результаті

соціальних конфліктів, нещасних випадків, а також жертвам злочинів, біженцям;

- надання допомоги особам, які через свої фізичні або інші особливості обмежені в реалізації своїх прав і законних інтересів;
- проведення заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, збереженням культурної спадщини, історико-культурного середовища, пам'яток історії та культури, місць поховання;
- сприяння проведенню заходів національного та міжнародного значення, пов'язаних з організацією масових спортивних, культурних та інших видовищних і громадських заходів;
- надання волонтерської допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;
- надання волонтерської допомоги за іншими напрямками, не забороненими законодавством.

Слово вчителя. Шановні учасники, скажіть, будь ласка, за допомогою чого волонтери можуть реалізовувати свої ідеї? За допомогою ресурсів. Є кілька типів ресурсів волонтерського руху (див. додаток 2):

А) Людські ресурси:

Діти-волонтери, студенти-волонтери, батьки-волонтери, спеціалісти-волонтери (фахівці), чиновники, клієнти, спонсори, члени громадської організації.

Б) Матеріально-технічні ресурси:

Кошти, технічні засоби, канцелярія, приміщення та інші.

В) Часові ресурси:

Необхідно планувати проведення заходів заздалегідь і послідовно, щоб встигнути все реалізувати.

Г) Особисті якості учасників та організаторів.

Творча перерва (відпочинок – 15 хв). Вільний час для осмислення отриманої інформації та підготовки до продовження заходу.

Слово вчителя. Волонтер не може працювати без команди. А що у вашому розумінні «команда»? Якою вона може бути?

Для роботи в команді потрібно мати такі якості:

1. Розуміння спільної мети, завдань.
2. Бажання працювати разом для досягнення спільної мети й окремих показників.
3. Відсутність прихованих цілей.
4. Здатність інтегрувати власні знання й уміння з потенціалом колег.
5. Готовність до навчання та зміни власної поведінки, якщо вона суперечить правилам команди.
6. Здатність і готовність брати на себе відповідальність.

7. Бажання робити більше.

8. Прагнення до позитивного спілкування з колегами.

Слово вчителя. Команда не може працювати без учасників, які виконують різні ролі. Давайте розглянемо, хто є хто:

Лідер – створює правила, стежить за виконанням норм, веде процедуру, емоційно підтримує команду, делегує завдання й контролює, в ідеалі – приклад.

Генератор – образний склад розуму, творче мислення, широкий кругозір.

Експерт – член команди з найбільш високою кваліфікацією, виконує ключові операції (процедури) технологічного циклу професійної діяльності, найбільш урівноважений, із системним складом розуму.

Критик – члени команди з критичним мисленням, вмінням розкрити усі ризики різних сценаріїв команди, вміє спокійно і зважено, не образливо доносити свою думку.

Виконавець – реалізує заплановане.

Душа команди – підтримує, згладжує конфлікти, легко йде на компроміс.

Слово вчителя. Пропоную дізнатись, яку роль можете виконувати ви. Перед вами бланк тесту, дайте відповідь на запитання і дізнайтесь свою роль.

Тестування (див. додаток 4).

Слово вчителя. Для забезпечення злагодженої роботи та отримання бажаних результатів кожен з учасників команди має бути змотивованим.

Мотиви можуть бути такими: одержимість ідеєю, причетність до великої справи, нові знання й досвід, розв'язання власних проблем, самореалізація, спілкування та цікавість.

Слово вчителя. Як ви вважаєте, якими характеристиками має володіти ідеальна команда? На думку науковців, ідеальна команда повинна мати такі характеристики: Команда = Взаємоповага + Взаєморозуміння + Спільна робота + Взаємодовіра + Завдання + Цінності + Налагоджена комунікація.

Вправа 4. «Секрет Джованні»

Мета вправи: розвивати увагу, пам'ять, спостережливість, логічне мислення; сприяти формуванню комунікативної компетентності, навичок роботи в команді та лідерства.

Час: до 35 хв (3 хв на оприлюднення завдання, 10 – 15 хв на роботу в групі, 3 хв на виступ, до 10 хв на аналіз роботи в групі). Процедура: кожен із членів групи отримує одну або кілька карток, на яких написано по одній фразі. Матеріали: картки з фразами та план (кількість отримуваних учасниками карток залежить від

кількості людей у групі, за необхідності число карток можна збільшити):

На картках написані такі фрази:

Джованні слухає тільки музику в стилі кантрі.	Джованні лисий.	Єдина краса Джованні – перстень з печаткою.
У Джованні алергія на кішок.	У Джованні немає машини.	Егон Айгенсінн часто ходить в оперу.
Егон Айгенсінн – тренер Джованні.	Джованні не вміє готувати.	У Гаррі Піттбула є одна пристрась: він пече кекси.
Егон Айгенсінн лежить у ліжку з грипом.	Тітка Роза – в Африці на сафарі.	Ліза Лонгбайн любить діаманти.
Лізи Лонгбайн зараз немає в місті.	Джованні ніколи не їсть суп.	Гаррі Піттбул часто ходить на риболовлю.
Вона знімає свій перший фільм «Мисливець».	Поблизу від квартири Марвіна немає дерев.	Джованні придбав державні цінні папери.
Гаррі Піттбул абсолютно невинний.	Белло любить грати під ліжком Джованні.	
Джованні дуже пихатий.	Белло не у воді.	
	Джованні любить тварин.	
	У Джованні є собака Белло.	
	Белло шість років.	

Далі ведучий зачитує такий текст:

«Джованні Великий – знаменитий важкоатлет. Сьогодні він дуже схвилюваний, тому що відмовився від вечірнього виступу, в якому також бере участь його лютий суперник Гаррі Піттбул. Джованні сказав: «Я не можу піти туди, поки не знайшов це».

Слово вчителя. Ваше завдання – розкрити секрет Джованні. Зробити це можна, якщо звести всю наявну інформацію на картках воедино. Вся робота виконується усно. Показувати свою картку іншим забороняється. Ніхто не має права робити ніяких записів. Завдання буде вважатися виконаним, якщо дані відповіді на три запитання: «Що втратив Джованні? Хто це викрав? Де це знаходиться?»

Кожен учасник отримує копію варіантів відповідей:

Що було втрачено?	Хто це викрав?	Де це знаходиться?
Маленьке кошеня	Белло, собака	У міському парку
Квиток в оперу	Егон Айгенсінн, тренер Джованні	Під ліжком
Перука	Ліза Лонгбайн,	У пральній машині
Червоний кабриолет	його подруга Гаррі Піттбул,	На дереві
Рецепт кексу	його суперник	У його купальному халаті
Діамантовий перстень	Його улюблена тітка Роза	

Учасники обговорюють завдання та пропонують свої варіанти відповідей ведучому, який відповідає тільки «так» чи «ні». При цьому ведучому необхідно застерегти учасників від простого перебору варіантів і під час відповіді вимагати його обґрунтування.

Правильна відповідь: *Загублена перука. Його викрав собака Белло. Перука знаходиться під ліжком.*

Підсумки.

– Які ваші враження від вправи? Що вам було легко або важко під час її виконання? Чи вдалось попрацювати в команді? Хто виявив лідерські якості? Як були розподілені ролі в команді?

Слово вчителя. Хочу повідомити про те, що волонтер має планувати заходи, а не просто бути їх учасником.

Вправа 5. «Плануємо захід»

Мета вправи: розвивати увагу, спостережливість, логічне та творче мислення; сприяти формуванню навичок «time management» та роботи в команді.

Час: до 30 хв. Процедура: формуємо підгрупи, які отримують пусті бланки та визначають захід, який вони хотіли б провести. Матеріали: бланки (див. додаток 3) і ручки.

Слово вчителя. Пропоную вам об'єднатися в групи по 5 осіб. Тепер уявіть, що просто зараз ви готуетесь до важливого заходу. Це може бути аукціон, концерт, суботник, «flash mob», квест, свято або будь-що на ваш вибір. Прошу звернути увагу на дошку. Перед вами таблиця, яка окреслює план роботи, щодо підготовки заходу. Я поетапно буду розповідати вам про кожен пункт, даватиму час на обговорення та прийняття спільного рішення, і в результаті кожна команда презентує нам свої проекти.

III. Підбиття підсумків заходу.

Слово вчителя. Шановні учасники, прошу вас перед завершенням нашого соціального

тренінгу заповнити анкету «Зворотного зв'язку». (див. додаток 5).

Анкетування.

Слово вчителя. Прошу кожного з вас висловити свої враження від нашої зустрічі. По черзі говоримо одне речення.

(Учасники висловлюють свої враження та думки).

Слово вчителя. Сьогодні ми дуже плідно попрацювали, отримали якісний досвід. Сподіваюсь, що тренінг налаштував вас на продуктивну роботу, додав натхнення та збагатив новими ідеями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про волонтерську діяльність» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
2. Загальна декларація волонтерів – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uavolunteer.org/index/0-9>
3. Волонтерство – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ufb.org.ua/sector-blagodijnosti/privatna-blagodijnist/instrumenti-privatnoi-filantropii/volonterstvo.htm>
4. Методика розподілу ролей в команді (тест Белбін) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://megasite.in.ua/54369-metodika-rozpodilu-rolejj-v-komandi.html>
5. Організація командної роботи – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/10140809/management/organizatsiya_komand_noyi_roboti
6. Управління персоналом фірми – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/34/2297.html>
7. Я н ц Н. Д. Основи діяльності волонтерів : Курс лекцій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:8NNryCFMFp8J:vk.com/doc-32157927_134309166%3Fhash%3D32d10eb307d04a89a0+&cd=25&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-a

Додаток 1

АНКЕТА

Шановні учасники, ми проводимо опитування для з'ясування вашого рівня знань про волонтерство та волонтерську діяльність для того, щоб наш спільний соціальний тренінг пройшов ефективно. Просимо вас відповідати на запитання розлого. Завчасно дякуємо за участь!

1. Вік _____
2. Стать _____
3. Клас _____
4. Скажіть, хто такий волонтер?

5. Як Ви думаєте, чому люди займаються волонтерством?

6. Скажіть, хто такий благодійник?